אין צורך לחזור על הדברים. נא לקרוא שוב בעיון את הפרקים החל ממלחמת ששת הימים. ומי שהתעייף יכול לחזור ולקרוא ממלחמת לבנון הראשונה... ובכל זאת, מובאת כאן שוב הכתבה שפורסמה בעמוד השער של האתר:

מלחמת לבנון השנייה (2006) יומנו של משקיף (ללא מידע פנימי)...

מאת יעקב רסלר

(הבהרה: הכתוב לעיל מבוסס על הערכה וניחוש שלי, על סמך מה שהתפרסם בעיתונות. אישית לא הייתי שם, וגם לא שמעתי ממקור ראשון, דהיינו מאנשים שהיו שם. אני לא יכול להיות בטוח שהדברים התרחשו אכן כמו שאני מתאר... אבל נדמה לי כך...).

המלחמה הקרקעית (21 באוגוסט 2006)

את החלק הקרקעי אפיין ברדק טוטאלי, כשלון... חוסר תבונה, חוסר תכנון, פעולות אקראיות, היסוסים, לחימות סתמיות ללא צורך וקורבנות שווא.

בהתחלה אמרו: לא יהיה מבצע קרקעי, לא מגייסים מילואים... אחרי שבוע פתאום כן מגייסים מילואים... אחרי עוד שבוע חוזרים ומחליטים שלא יהיה מבצע קרקעי (רק משהו קטן, 3-2 ק"מ)... אח"כ מתכנס קבינט ומחליט שכן יהיה מבצע קרקעי אבל לא עכשיו... לבסוף יש הפסקת אש אבל מכניסים את החיילים בכל זאת וצוברים קורבנות שווא ללא שום הישג. ובין לבין – שולחים חיילים לבינת ג'ביל ללא משימה מוגדרת (רצועה של 3-2 ק"מ...), צוברים אבידות לשווא, מכריזים על כיבוש הכפר, ומיד אח"כ מפנים אותו, ואחרי כמה ימים חוזרים ו"כובשים" אותו (יעני – כאילו. היום, אוגוסט 2006, הכפר בידי חיזבאללה, כוחותינו יושבים על הגבעות סביב, לפני שייסוגו לגמרי).

...וסיירת המטכ"ל מבצעת כל הזמן מבצעים עלומים אבל מוצלחים מאד... לפחות זה מה שמספרים... מאחר והם עלומים... לא נותר אלא להאמין בהצלחה שאותותיה לא כל כך ניכרים... כי קומנדו לא מכריע מלחמות...

יותר בלגן מזה לא ייתכן... פחות הישגים גם לא ייתכנו. אין שום ספק **שבמלחמה הבאה נשתפר**... לשפל כזה בלתי אפשרי להגיע עוד פעם...

הכישלון העיקרי אינו של אולמרט ופרץ, הם אכן היו בתפקידם רק זמן קצר. הכישלון הגדול והמדאיג הוא של צה"ל שלא התכונן ברצינות למלחמה בלבנון, לא היה מוכן למלחמה וביצועיו היו לקויים מאד. כישלון של צמרת הפיקוד העליון.

על חיל האוויר, שהוא סיפור נפרד, בהמשך.

האם היה נחוץ מבצע קרקעי?

מה היה צריך לעשות ?

לדעתי – **מבצע קרקעי לא** – או כמעט ולא, דהיינו: מבצע מוגדר ולא עמוק. הפתרון המומלץ – של אלי ישי (כפי שפירט בראיון ב"הארץ"):

אם הטרוריסטים מסתתרים מאחורי אוכלוסיה אזרחית צריך לדאוג שלא תהייה אוכלוסיה אזרחית בשטח. צריך להרוס באופן שיטתי, מהאוויר, באמצעות פצצות טיפשות (כלומר – זולות) של 1/2 טון – כפר אחר כפר מהכפרים השיעים מהם מזהים שיגור קטיושות (אחרי שמתריעים ומאפשרים לאוכלוסייה לברוח). הפצצה מהגבול שלנו וצפונה – עד שחיזבאללה יגיד די – או עד שיסדירו הפסקת האש אשר ממילא התקבלה.
אחרי הכנה יסודית כזו אפשר היה להכניס כוחות יבשה לרצועה צרה לאורך הגבול כדי להרוס מוצבים ותשתיות של חיזבאללה.

נגד ירי הקטיושות שלהם: רק פצצות 1/4 טון ו- 1/2 טון של חיל האוויר, ללא פעולה קרקעית עמוקה...

האם היו הישגים למבצע הקרקעי? (22.08.2006)

נשאלת השאלה: האם המבצע הקרקעי השיג הישגים חשובים, שמטבע הדברים לא ניתן לפרט אותם בתקשורת. האם אנו, שהמידע שלנו לקוח מהתקשורת מסוגלים לשפוט?

הנה הניחוש שלי:

ללא ספק נהרסו מוצבי חיזבאללה בקרבת הגבול, נתגלו ופורקו מפקדות של חיזבאללה, כולל ציוד תקשורת ומודיעין שלהם, נתגלו והושמדו מצבורי נשק ותחמושת, כולל קטיושות... נתגלו והושמדו הרבה בונקרים... נאספו ידיעות רבות... נלקחו שבויים שתוחקרו... איני יודע בדיוק כמה מכל זה נעשה, אבל נעשה...

האם אלה הישגים "חשובים"?
לדעתי – לא ממש. כול מה שנהרס ניתן לשיקום... היה שווה לספוג 100 אבידות בשביל זה?... לא בטוח...
לכן, אני נגד הפעולה הקרקעית. היה צריך להרוס מהאוויר כמה שאפשר... קצת פחות או קצת יותר – לא ממש חשוב...
פעולה קרקעית יש בה צורך אם אתה מתכוון להחזיק בשטח. אם לא, אז אל תיכנס אליו בכלל...

מה שברור כשמש הוא: לא נהרסה **כול** התשתית של חיזבאללה מדרום לליטני, לא נמצאו או נהרסו **כל** מצבורי התחמושת והרקטות. לוחמי החיזבאללה לא גורשו צפונה מהליטני. **<u>לא נחסמה החזרה</u>**של חיזבאללה, על נשקו וציודו אל דרום לבנון. העיקר: עמיר פרץ הכריז: "אנו ניצור מציאות חדשה בדרום לבנון". "אנו נשנה את תמונת המצב האסטראטגית". מטרה ראויה למלחמה, ואף שווה קורבנות (אם כי יש ספק אם היא ברת השגה...).

האם נוצרה "מציאות חדשה" בדרום לבנון?
אנו לא יודעים. עד עכשיו: לא. ימים יגידו. בהחלט אפשרי שעם הזמן יתברר שנוצרה מציאות חדשה – עם פריסת צבא לבנון ויוניפיל "מחוזק". ייתכן שהתחמשותו מחדש של חיזבאללה תיחסם על ידי גורמים אלה. אבל הסבירות הגבוהה יותר היא שלא השתנה שום דבר, והמציאות תהייה – באופן מהותי – אותה מציאות כמו קודם: חיזבאללה חמוש המהווה איום מתמיד על ישראל. אם יקרה נס והמציאות בדרום לבנון **כן** תשתנה (וזה אפשרי) יהיה הדבר בזכות ההפצצות מהאוויר, והמאמץ הדיפלומטי, והתערבות האו"מ, והמאמץ של ארה"ב במניעת חימושו מחדש של חיזבאללה. הפעולה הקרקעית לא הועילה כלום בנידון...

<u>מערכה אווירית מול מערכה קרקעית.</u> (22.08.2006)

אין ספק שכאשר הוחלט על פעולה צבאית גדולה ב-12 ביולי – עלתה בדעתם פעולה אווירית, **<u>ורק אווירית</u>**.
ייתכן בהחלט שחלוץ הבטיח שחיל האוויר לבדו יחסל את החיזבאללה... ייתכן שחלוץ (כלומר – כל צה"ל; כלומר, לפחות המטה הכללי) – האמינו שחיל האוויר לבדו יגמור את הפרשה. ייתכן והם באמת האמינו שאפילו אם תהיינה הפצצות קטיושות הן לא תהיינה נוראיות וממושכות, וחיל האוויר יוכל לחסל אותם. ייתכן והם באמת תדרכו את עמיר פרץ – ולא אמרו לו על גודל האיום של הקטיושות (כך טען פרץ). הרושם הוא שחלוץ, פרץ ואולמרט לא הבינו את מלוא המשמעות של ירי הקטיושות והפגיעה הצפויה בעורף שלנו.

הרעיון שכאילו חיל האוויר הוא כל-יכול, הוא לבדו מכריע מלחמות – הוא אופייני לאנשי חיל האוויר, עוד מימי עזר וייצמן ז"ל (ולהבדיל – הרמן גרינג הגרמני). הרעיון קיבל דחיפה עצומה במלחמת ששת הימים. אבל – ניסיון העבר מלמד שחיל האוויר **לבד** לא מכריע מלחמות. הגרמנים לא הצליחו להכניע את הבריטים בתחילת מלחה"ע השנייה על ידי הפצצות מהאוויר, והבריטים והאמריקאים לא הצליחו להכריע את הגרמנים בסופה. לא צריך להרחיק כל כך – במלחמת יום כיפור, חיל האוויר נכשל במשימת הסיוע לכוחות הקרקע, והשאיר אותם להלחם לבדם, במלחמה קשה, ללא סיוע אווירי. המלחמה הוכרעה על הקרקע.

דן חלוץ חשב חיל אוויר ורק חיל אוויר. הוא לא תכנן פעולה קרקעית, לא רצה פעולה קרקעית, לא התכונן לכך ולא ידע איך לבצע אותה. הוא ידע את אשר ידע – רק אוויר, ולא ידע משהו אחר. כמו שאמרו גדולים וחכמים ממני – אסור למנות לרמטכ"ל איש חיל האוויר שאינו מבין בכוחות יבשה. באשר לשאלה איפה היה המטכ"ל כולו, סגן הרמטכ"ל, מפקדי הזרועות והפיקודים – הדבר לא ברור. הם היו נפקדים.

אומרים שחלוץ לא נועץ בהם ונטרל אותם. איזה מין אלופים הם אלה, אם בשעת מלחמה, כאשר זקוקים להם, הם פתאום "מנוטרלים"? מדוע לא מצאו דרך להשפיע, לפעול? יש מספיק אשמה בשביל כולם, ולא צריך להטיל את כל האשמה על דן חלוץ, ולהוציא את האלופים נקיים.

חזרה למלחמה: הימים התארכו, הקטיושות רק גברו, התחזיות התבדו וכל המנהיגים (אולמרט-פרץ-חלוץ) היו מופתעים, לא מוכנים להמשך, אובדי עצות... כך "נולדה" המתקפה הקרקעית... בצורה פארטאצ'ית, אקראית.
תחילה – מרון-אל ראס ובינט ג'ביל, רק 2-3 ק"מ מהגבול, רק כוחות סדירים. הפעולה הסתיימה כצפוי – באבידות ללא הישגים. ההסתבכות גדלה, אובדן העצות עוד התגבר... ואז בא גיוס המילואים (שלא תכננו אותו מראש) – והפעולה הקרקעית "הגדולה"... עם אותה תוצאה: אבידות ואפס הישגים.

הכישלון הגדול, בייחוד מצד צמרת הצבא, היה:

1. תכנון על מערכה אווירית בלבד. אפילו בלי תכניות מגירה להמשך המערכה.
2. הערכה שגויה של עוצמת מתקפת הקטיושות ומשכה, ויכולת חיל האוויר להפסיקה.
3. פיזור המאמץ של חיל האוויר ואי התרכזותו בלחימה בקטיושות.
4. האופי הכושל של קבלת ההחלטה על המערכה הקרקעית וניהולה.
5. חוסר מודיעין מפורט על היכולת וההיערכות של החיזבאללה.
6. תכנון לקוי של המהלכים היבשתיים.
7. חוסר מוכנות של היחידות ומחסור בציוד.

על בחירת המטרות: בימים הראשונים הפציץ חיל האוויר תשתיות וגשרים ברחבי לבנון. הדבר היה מיותר ומזיק. הפצצת הגשרים לא תרמה מאומה למלחמה עצמה – להחלשת כוחו של חיזבאללה, ודילול ירי הקטיושות. הפצצות מיותרות, בזבוז תחמושת יקרה (תחמושת "חכמה") על מטרות שאין בהן תועלת, העדפה של מטרות קלות להתקפה ולצילום על פני המועיל, חיפוש המטבע מתחת לפנס... האם חלוץ (שבחר את המטרות) לא ידע שראש ממשלת לבנון (פואד סניורה) אינו שולט על חיזבאללה ואינו מסוגל לעצור אותם? האם לא תהה איך הפגיעה בלבנון עוזרת לנו? עוד כישלון תמוה של חלוץ – אם כי בין כל הכישלונות – לאו דווקא חשוב במיוחד.

על השאלה מי ניצח (2.9.2006)

ציטטו את קיסינג'ר: "במלחמה נגד גרילה – הצבא הסדיר מנצח כאשר הוא משמיד את הגרילה, הגרילה מנצחת כאשר היא שורדת".
חיזבאללה שרד. **ברור שניצחון גדול לא ניצחנו**.
תבוסה גדולה גם לא הובסנו, ומכה אסטראטגית **לא** ספגנו – אלו הנחמות שלנו. גם חיזבאללה לא ניצח ניצחון גדול כל כך... לעמוד על הריסות של 15,000 בתים של עמך (המספר שנקט בו נאסראללה) ולהכריז על ניצחון גדול – זה תענוג מפוקפק. גם נאסראללה וכל תומכיו מבינים שהם לא זקוקים לעוד ניצחון כזה... לכן אני מניח **שלא יהיה סיבוב נוסף** של מלחמה בקרוב, כמו שהרבה אומרים. **שני הצדדים** מותשים פיזית ונפשית מכדי לחדש את הלחימה...

השגת מטרות המלחמה

אולמרט ופרץ הכריזו בתחילת המלחמה שמטרתנו היא שינוי המצב האסטראטגי – הסרת האיום של חיזבאללה מגבולנו הצפוני (והחזרת החטופים). מטרות סבירות, אפילו רצויות. האם הושגו? בנושא החטופים הושג בדיוק אפס – כלומר ההישג כולו של חיזבאללה, החטופים בידיהם.

בנושא "שינוי המצב האסטראטגי" – או כוחו של חזבאללה לאיים עלינו: כוחו של חיזבאללה נפגע ללא ספק – הרבה מחימושו הושמד, עמדותיו לאורך הגבול עם ישראל הושמדו, הוא ספג אבידות. אבל הוא יכול בהחלט להתחמש מחדש ולהחזיר את המצב לקדמותו מבחינת האיום שלהם עלינו. אני מקווה שממשלתנו, וצה"ל ימנעו ממנו בכוח מלהתפרס מחדש **בקרבה מיידית** לגבול – אבל כלל לא בטוח שהממשלה וצה"ל אכן יפעילו כוח, כדי למנוע פריסה זו. כלומר – בקטע זה יש הישג כלשהו, קטן ושבריר...

באשר לפריסת חיזבאללה באזורים יותר מרוחקים – יותר מ 2-3 ק"מ מהגבול – בקטע זה אנו תלויים לחלוטין באו"ם וצבא לבנון. כלומר: יש להניח שלא השגנו כלום, וחיזבאללה יחזור ויתחמש ויחזור לאיים עלינו.

כמו שזה נראה עכשיו – מעט מאד ממטרותינו הושגו – כמעט כלום. השגנו בכל זאת, אולי, דבר אחד: מאזן אימה. אני מניח שיהיו כמה שנים של שקט... עד שישכחו את מראות איי החרבות, עד שנסראללה יתחלף, עד שהאיראנים אולי יגיעו למסקנה שההשקעה הכספית העצומה בחיזבאללה לא מניבה מספיק תוצאות... עד שהשלטון באיראן אולי יתחלף... מי יודע מה יוליד העתיד? כמה שנים של שקט זה המקסימום שניתן לקוות לו באזורנו...

השגנו עוד הישג – פסיכולוגי, אבל חשוב: כולם פחדו מהאיום הנורא של הטילים של חיזבאללה – אז ספגנו טילים במשך חודש ושרדנו... יחסית יצאנו בזול... השד לא היה נורא כל כך... האיום הנוראי הוכנס לפרופורציות... גם אנחנו וגם חיזבאללה מבינים כעת את מגבלות האיום שלהם עלינו...

פעולה אווירית ופעולה קרקעית.

כל ה"הישגים" הקלושים הושגו בזכות הפצצה מהאוויר. הפעולה הקרקעית לא הוסיפה כלום. **היה בהחלט צורך והגיון לעבור את הגדר ולנקות מתקנים ומוצבים של חיזבאללה שלאורך הגבול... עד 2-3 ק"מ ממנו. זה היה הכרחי, וזה בוצע והצליח (אני מניח...).**

אבל – המטרה המוצהרת של הפעולה הקרקעית ה"גדולה" הייתה – להפסיק את ירי הקטיושות. זו גם הסיבה שבגללה דרשו רבים בציבור ובצבא לבצע את הפעולה. זו המטרה שהוצבה לפעולה הקרקעית. מטרה זו לא הושגה, ומבחינה זו הפעולה הקרקעית "הגדולה" (שלא ממש יצאה לפועל) הייתה מיותרת, והייתה כישלון...

אולי ניתן היה להשתלט על השטח שמדרום לליטני **ולטהרו** מקטיושות ומלוחמי חיזבאללה... אולי... אבל זה היה לוקח ימים רבים של לחימה – אולי שבוע או עשרה ימים לפחות – והיה גובה קורבנות רבים – אולי מאות נופלים...

צריך לזכור שיש אוכלוסייה אזרחית בדרום לבנון – לא ניתן להשתלט על השטח ולהשאיר את האוכלוסייה במקום כי החיזבאללה היה מסתתר בין האזרחים ומזנב בנו. השתלטות על שטח גדול תוך גירוש אוכלוסייה גדולה הוא דבר בעייתי. ואפילו בוצע הדבר והצליח – זה לא היה מקנה לנו שום יתרון חשוב. ירי הקטיושות היה נמשך, מעמדות שמצפון לליטני ובסוף היינו נסוגים במילא, וחיזבאללה היה חוזר... אז בשביל מה?

דן חלוץ אמר שניצחנו בנקודות... אולי... ייתכן... אבל אם אכן זה כך – ה"ניצחון" הושג על ידי חיל האוויר. הפעולה הקרקעית נכשלה כישלון חרוץ, והוסיפה נקודות רק לחיזבאללה... ההנהגה המדיניתו**הצבאית** שלנו נכשלו באופן מוחלט בניהול המלחמה – בכל הקשור לפעולה הקרקעית

הצד הצבאי הטאקטי:

הטאקטיקה של צה"ל הייתה משונה וטיפשית להחריד, חיזבאללה נקט בטאקטיקה צבאית מאד נבונה ומתאימה לנסיבות. הם הפעילו את הראש הערבי שלהם בהצלחה רבה, אנחנו נהגנו כמו טיפשים. לא התאמנו את הלחימה שלנו לתנאי השטח והזירה.

השטח

השטח ממלא תפקיד חשוב בניתוח ובחירת הטאקטיקה. השטח בדרום לבנון הוא הררי, ואינו מתאים ללוחמת מאסיבית ולטנקים. ידוע ששטח הררי מקשה מאד על צבאות סדירים גדולים המנסים לתקוף ולהתקדם, ומקל על כוחות מגינים, בייחוד כוחות גרילה. אפשר להזכיר את שוויץ שבונה את הגנתה על חסימת מעברי הרים, או את הסתבכות בנות הברית בהרי איטליה במלה"ע השנייה.

טנקים יכולים לנוע בשטח הררי רק על דרכים מוגדרות, שאינן רבות, ועוברות בשטח נמוך הנשלט מצלעות ההרים. שאר השטח בלתי עביר לכלי רכב. טנקים לא מסוגלים להתפרס ולדהור, כמו שהם אוהבים לעשות, במדבר או במישור. כל לחימה בתנאי שטח כאלה קשה. צה"ל היה צריך לדעת זאת, הוא כבר היה בסרט הזה (כלומר – בלבנון). אבל – כמו שאומר ד"ר אורי מילשטיין – הלקחים לא נלמדו...

הטאקטיקה של חיזבאללה

חיזבאללה בחר בשיטה מתאימה להפליא לאופיו, לאופי השטח ולאופי יריבו (צה"ל – השולט באוויר) – שיטת הבונקרים המבודדים. על פי שיטה זו הם **לא** ניסו לשלוט בשטח, לבנות קו מוצבים, למנוע את התקדמות צה"ל או להגן על ישובים. כלומר: **הם לא נלחמו מלחמה קונבנציונאלית**.

הם פיזרו על צלעות ההרים עשרות או מאות (לא יודע מה המספר) בונקרים. כל בונקר היה מוסווה היטב וקשה לאיתור. הוא גם היה עמיד בפני פגיעה מהאוויר. בכל בונקר התמקמו אולי 30 לוחמים, שהיו להם תחמושת, מים, אוכל וקטיושות להרבה זמן – אולי חודש, אולי יותר. כל יחידה כזו יכלה לשרוד ולפעול עצמאית הרבה זמן. הם החזיקו תצפיתן או שניים למעלה. כאשר התקרבו כוחות חי"ר ישראליים הם נכנסו פנימה והסוו את הפתח, בתקווה לא להתגלות. מדי פעם, כאשר לא היו כוחות ישראליים בשטח, הם הוציאו קטיושות וירו. כאשר זיהו טנקים ישראלים על הדרך, למטה בוואדי, הם הוציאו טילי נ"ט וירו בטנקים.

טיהור כל השטח מבונקרים ומאנשי חיזבאללה הייתה עבודה סיזיפית, ארוכה, מייגעת ורבת אבידות...
אני מניח שהיו גם אנשי חיזבאללה שהסתתרו בכפרים בקרב האוכלוסייה המקומית. בבוא כוחות צה"ל למקום הם החביאו את נישקם וטיליהם, התחזו לאזרחים תמימים, ואח"כ שבו להוציא את נשקם ולפגוע בחיילינו. טאקטיקה של גרילה.

הטאקטיקה של צה"ל.

ראשית צריך לציין שצה"ל הוא הכוח התוקף (ולא המגן) ומטבע הדברים – המשימה של התוקף, בייחוד בשטח הררי, היא הרבה יותר קשה. יחד עם זאת היה צריך למצוא פתרון לבעיה, וצה"ל לא מצא.

צה"ל התמחה לאורך שנים בשתי טאקטיקות: הטאקטיקה של החי"ר המשובח (צנחנים, יחידה 101, סיירות) שמתגנב אל מוצבי האויב בלילה, תוקף בלילה וכובש את המשלט. הטאקטיקה שנייה היא: הבליץ-קריג – הסתערות של מאסות שריון במהירות לעומק ועורף כוחות האויב במטרה לשבור את כושר התנגדותו. שתיהן לא התאימו לנסיבות מלחמה זו. במלחמות הקודמות היה עקרון קדוש נוסף: המהירות. חייבים לרוץ קדימה, להתקדם כמה שיותר מהר, כמה שיותר עמוק, לפני שמתערבים מבחוץ ומפסיקים את המלחמה בטרם השגנו משהו.

במלחמה בלבנון 2006 **ראינו שהיה לנו את כל הזמן שבעולם,** לא היה צורך גדול לרוץ מהר... אפשר היה בהחלט לתכנן מערכה איטית אבל יסודית, עם מינימום אבידות לנו. מהירות ההתקדמות ועומקה לא היו קריטיים – מניעת אבידות היה גורם חשוב יותר...

כיצד היה צריך לנהל את המערכה – פתרון בית הספר.

ראשית, היה צריך להכין כמה עשרות, או אולי עד 150 טנקים עם מיגון אקטיבי העמיד בפני טילי נ"ט.
שנית, היה צריך לרכז כוח חי"ר וטנקים בכמויות גדולות... אולי לא לתקוף בו זמנית בגזרה רחבה אלא להתקדם בחזית יותר צרה אבל עם כוח מאסיבי. כוח החי"ר צריך היה להתקדם על מדרוני ההרים, ברגל, ביום, וליישר קו עם הטנקים הנעים בדרכים (היכן שיש דרכים) – תוך סיוע הדדי בין החי"ר והשריון.
לפני כל התקדמות צריך ריכוך מאסיבי, הפצצה מהאוויר וארטילריה. ואח"כ מתקדמים צעד אחר צעד, עקב בצד אגודל, באיטיות, כשהחי"ר והטנקים מסַייעים אחד לשני. החי"ר מונע ירי נ"ט של חוליות חיזבאללה ממדרונות ההרים, והשריון פוגע בעמדות חיזבאללה שהחי"ר מגלה. כך מטהרים שטח, בצורה עקבית ושיטתית, אפילו אם איטית. בשטח שטוהר מאחור משאירים כוחות אבטחה, ודואגים לצירים לוגיסטיים בטוחים. גם דואגים לסלק את כל האזרחים, שבקרבם יכולים חיזבאללה להתחבא.

אין כאן שום חידוש. מה שאני מציע היא תורת לחימה קלאסית, הידועה מימים ימימה. תורת לחימה מרובעת ושבלונית. כל סָמל (אמריקאי, בריטי ורוסי) מכיר ומבין את זה, אבל הגנרלים שלנו כנראה שלא. תורת לחימה שנזנחה לטובת "פטנטים" ייחודיים של הראש היהודי... תסמונת "לא להיות מרובע", "העיקר לרוץ קדימה, מהר...", וטאקטיקת "נחיל הצרעות".

מה שקרה במציאות (אם אני מנחש נכון) הוא שהחי"ר התקדם בלילה עמוק לתוך השטח, הרחק ל"עורף" האויב – אלא שלחיזבאללה לא היה כלל עורף... החי"ר התקדם ללא קשר ותיאום עם השריון. בבוקר מצאו עצמם החיילים מבודדים, ללא אוכל ומים, וכנראה ללא מספיק תחמושת, ובקושי יכלו להגן על עצמם, והיו להם קשיים גדולים בפינוי פצועים, מפני שהם לא שלטו בשטח שמאחוריהם, שבינם לכוחות צה"ל מאחור. גם סיוע היה קשה להביא להם.
מאידך התקדם השריון, גם כן לעומק, מבלי שמישהו יכסה את אגפיו שעל מדרונות ההרים, והשריון חטף טילי נ"ט ונפגע, כשחיזבאללה מזנב בכוחות החילוץ והפינוי של השריון, באין מפריע. צריך גם לזכור שאין פתרונות קסם, ובכל טקטיקה שתבחר – אם אתה צריך לתקוף ולהתקדם בשטח הררי קשה נגד אויב מוכן – אתה הולך לספוג אבדות – אין דרך אחרת. לכן התנגדתי לפעולה קרקעית גדולה... מלבד פעולה לסילוק מוצבי חיזבאללה שבקרבת הגבול.

תכנון המלחמה.

לפרק הזה צריך לקרוא: חוסר התכנון , וכבר כתבתי על זה לעיל. הברדק חגג.

תכניות מגרה: **לא היו**. איש בצה"ל לא למד ממש בפרוטרוט, מראש, את מערך כוחות חיזבאללה ולא שבר את הראש בתכנון מערכה אפשרית. זה כישלון גדול. מפקדי צה"ל מקבלים משכורת בשביל לחשוב שני צעדים קדימה, לזהות איומים אפשריים ולתכנן מהלכי נגד. צה"ל נכשל לחלוטין בתחום חשוב זה.

עם פרוץ המלחמה חשבו הרמטכ"ל וראש הממשלה רק על מערכה אווירית. אפילו כך – היה צריך לחשוב מראש: מה יהיה אם נצטרך להיכנס קרקעית? האם נצטרך? ואם כן – איך? היה צריך לקחת בחשבון אפשרות של פעולה קרקעית **לפני** שהוחלט על התקיפה האווירית! היה צריך לתכנן ולהתכונן – הדבר לא נעשה. אחרי שהחלו ההתקפות האוויריות עדיין היה זמן לתכנן ולהתכונן למערכה קרקעית – ולו רק מתוך רצון להכין את כל האפשרויות. שוב לא נעשה דבר.

אחרי מספר ימים של התקפות אוויריות – הוחל לפתע בפעולות קרקעיות מוגבלות (מרון אל ראס ובינת ג'ביל) עם כוחות סדירים. המטרה לא הייתה ברורה, הטקטיקה גם לא, התכלית עוד פחות... פלא שניתנו פקודות סותרות ובלתי אפשריות? ("כבשו את בינת ג'ביל?") התוצאה: מאמץ חלקי, מקוטע ומסכן; אבידות ודמורליזציה של כוחותינו; זריקת עידוד מוראלית לחיזבאללה. אז הוחלט, באיחור של אולי 10 ימים או שבועיים, לגייס מילואים. אבל – על פעולה קרקעית גדולה – עדיין לא הוחלט. גם זה סביר. מה שלא סביר **שלא הוחל אפילו בתכנון המהלכים**.

הפעולה הקרקעית הגדולה

בשבוע האחרון למלחמה, שלושה שבועות אחרי תחילתה – רק אז החלו לתכנן תוכניות אופרטיביות למלחמה קרקעית, להציגן בפני הממשלה ולהתווכח עליהן. לבסוף התקבלה תכנית שנקראה: "הפעולה הגדולה, עד הליטני" – ולא ברור לי מה בדיוק הייתה התכנית (אני לא יודע סודות) – אני מנחש שהייתה **לא מציאותית**. ניתן היה אולי, לרוץ עם שריון עד הליטני, וגם בעזרת "איגוף מלמעלה" להנחית כוחות בסביבת הליטני. לא ניתן היה לחסום הרמטית את קו הליטני לתנועות אויב, או להשתלט על השטח כולו (מהגבול עד הליטני) **ולטהר** אותו מלוחמי חיזבאללה, וממאות אלפים של לבנונים (למשל – בצור) שחיו בשטח, ושהחיזבאללה הסתתר ביניהם. כלומר: בשביל לבצע את המשימה שתוכננה – השתלטות וטיהור השטח עד הליטני היו דרושים כוחות גדולים מאשר היו, זמן ארוך הרבה יותר, ואבידות.

כפי שתוכננה – התכנית לא הייתה שווה הרבה – אך צה"ל (הרמטכ"ל) הציע אותה ודחף אותה בכוח, למרות שלא הייתה מעשית (ולא נחוצה), והממשלה קיבלה אותה כי לא היה בממשלה מישהו שמסוגל היה להתייחס עניינית לתכנית (אולי חוץ ממופז, שלא בא לידי ביטוי במלחמה זו, דבר שאינו מדבר בשבחו).

כאן צריך לאמור **מילה טובה** על סוחר הסוסים – על אולמרט. הוא חש שהעסק לא בסדר, ולמרות אישור התכנית בממשלה, חזר בו ולא נתן לבצע (בניגוד לדעת חלוץ – פרץ היה ת"פ חלוץ). הוא עיכב את הביצוע ביומיים. לבסוף, לא עמד בלחץ, ונשבר, וכאשר ראה שכבר יש הפסקת אש – נתן אור ירוק לצאת למבצע – כי אולמרט פחד שאחרי המלחמה יגידו שהוא הכשיל את צה"ל. כך יצאה לדרך "הפעולה הגדולה" – 34 קורבנות שווא ללא תועלת. הספין, כאילו זה היה נחוץ כדי להשיג תנאים יותר טובים של הפסקת אש, הוא אבסורדי ופשוט לא נכון לחלוטין.

יאמר לזכותו של אולמרט, שאילו לא עיכב את הפעולה ביומיים – היו הרבה יותר אבידות – ושום תוספת של הישג. אילו ביטל אותה לגמרי – היה עוד יותר טוב... אבל זו כנראה דרישה גדולה מדי לכוחותיו של אולמרט. הוא נקט בשיטה הקלאסית של אדם הסטן שלא מבין בחומר: חצי תה וחצי קפה.

על דן חלוץ – **וכל מטהו** – בהקשר ל"פעולה הגדולה" – אין מה להרבות במילים. כישלון מוחלט. אסור להביא רמטכ"ל מחיל האוויר שלא מבין כלום בפעולות קרקע. חיל האוויר מתפקד, ברוך השם בסדר, גם תחת רמטכ"ל ירוק. אבל, הצבא הירוק כלל לא מתפקד בסדר, ולא יכול להרשות לעצמו לוקסוס של רמטכ"ל כחול, ש"לא מתערב" בפעילות הקרקעית. זה אינו בא להפחית מאחריותם וכישלונם של אלופי צה"ל הירוקים (מכוחות היבשה). אם היה לנו אלוף "ירוק" לצד חלוץ

(אולי בתפקיד סגן רמטכ"ל?) הוא יכול היה לנהל את הפרק הקרקעי טוב יותר.

עוד על כוחות היבשה (2.10.2006)

היום התפרסמו עוד ליקויים, מפי קציני מילואים:

- מחסור בחומר מודיעיני. תצלומי אוויר ומפות לא מעודכנות. לא הגיע חומר שהיה קיים בחיל המודיעין לידי הכוחות בשטח.
- מפות קוד ישנות שהיו בידי חיזבאללה – העדר מפות עדכניות.
- היעדר אמצעי קשר בטוחים (מוצפנים) מרמת הגדוד ומטה.
- העדר אספקה וחוסר יכולת לפנות פצועים בגלל אי-הכשרת ציר לוגיסטי.

בקיצור: צה"ל (כוחות היבשה) התגלה במלוא מערומיו: לא מסוגל לתכנן, לבצע, להעמיד ולצייד כוחות מתאימים, להוציא לפועל מבצע לא הכי מסובך... הפיקוד של צה"ל – חלוץ, קפלינסקי, כל המטכ"ל, מפקד פיקוד צפון, מפקדי האוגדות – אף אחד לא מודע לבעיות, לא מסוגל להכניס סדר בעסק, ולבצע משהו תקין.

בכל צבא, בכל עת, יש הרבה קצינים גבוהים שאינם מתאימים לתפקידם... אבל, בדרך כלל מתגלה פה ושם אחד גאון שמציל את המצב... זה לא קרה, ככל הנראה, הפעם. הסברתי למעלה מדוע אני חושב שלא היה צריך לצאת למבצע קרקעי גדול, כפי שבוצע. אבל, מרגע שכן הוחלט על מבצע כזה – צה"ל היה צריך לבצעו בצורה מאורגנת, מסודרת וטובה. צה"ל נכשל כישלון גדול בביצוע המבצע שהוטל עליו. זאת, מלבד הכישלון שבעצם ההחלטה לצאת למבצע קרקעי נרחב.

אולמרט לא האשם העיקרי. צבא זה לא תחום מומחיותו, מה רוצים ממנו? הוא לא ידע... אבל זה לא עושה אותו גיבור גדול, ורק מבליט כמה אינו מתאים לתפקידו.

הפסקת ירי הקטיושות

גם על זה פרסם זאב שיף ב"הארץ" פרטים חדשים. מסתבר שלאחר שנשרף פרדס בדרום לבנון, במקרה מההפצצות, גילה חיל האוויר בשטח מתקני קבע לירי קטיושות. זהו בור, ובתוכו משטח משגר, שניתן להרימו בעזרת ג'קים, לירות את מטח הקטיושות, ומיד להורידו חזרה לבור, לכסותו ולהסוותו כך שלא יתגלה מהאוויר... חיל האוויר התלונן שלא קיבל מידע מחיל המודיעין על מיקום מתקנים אלה.

נראה לי תמוה שבזמן המלחמה לא הצליחו לגלות את אתרי ירי הקטיושות ולחסלם. מזל"ט שמסתובב בשמים בעת ירי הקטיושות היה מסוגל לגלות את מיקום המשגרים בזמן אמת ובדיוק רב. איני רואה מה הבעיה להעמיד על כל משבצת של נאמר 10X10 ק"מ או 5X5 ק"מ, מזל"ט מיוחד שיכסה משבצת זו 24 שעות ביממה. כמה עשרות מזל"טים כאלה היו מכסים את כל דרום לבנון.

יש גם אמצעים אחרים שמזהים בדיוק רב את מקום שיגור הרקטות, שנייה או שתיים אחרי השיגור. במצב זה – כל קטיושה שנורית – מקום המשגר היה צריך להיות מדווח מיד. חיל האוויר היה חייב לכסות במהירות את שטח השיגור בפצצות, אפילו פצצות ישנות מהסוג ה"טיפש" – שהן זולות ומצויות בשפע. בדרך זו ניתן היה בהחלט לחסל את הקטיושות ולהביא להפסקת או דילול הירי, אפילו אם הדבר היה לוקח קצת זמן...

לא נראה לי **שהדבר הפשוט הזה נעשה**. אני שואל עצמי מדוע – והתשובה: כי **לא היו מספיק אמצעים** (מזל"טים ואמצעים אחרים). מזל"ט הוא כלי זול מאד יחסית... מדוע לא הצטייד צה"ל במספיק מערכות מזל"ט? כי צה"ל נרדם, וחדל מלהתכונן למלחמה. עוד תחום שבו צה"ל לא היה מוכן למלחמה לחלוטין. הוא לא התכונן למלחמה נגד חיזבאללה, לא הכין תוכניות פעולה, לא הצטייד, לא תרגל, ולא ידע מה לעשות כאשר נקרא לפעול.

חיל האוויר, שיצא ממלחמה זו יחסית "בסדר" – כלומר, לא ספג הרבה ביקורת – שגה בלחימתו בקטיושות. הוא לא ריכז מספיק מאמץ, ומאמץ מספיק מרוכז בנושא. היה צריך להחזיק פטרולים של מטוסים חמושים באוויר, שיפציצו מיד כל עמדה ממנה זוהה שיגור קטיושות. חיל האוויר לא פעל ביעילות מירבית בקטע זה.

על ההחלטה לצאת למלחמה (מאי 2007)

וועדת וינוגרד קבעה שהיציאה למלחמה הייתה חפוזה, התקבלה מיידית, ללא תהליך התייעצות וקבלת החלטות מסודר, וללא שיקול דעת מעמיק. משתמע מטענה זו שאילו התקבלה ההחלטה לאחר תהליך ארוך יותר ומסודר יותר – ייתכן והייתה מתקבלת החלטה יותר טובה.

אני לא מסכים.

צריך לבחון את ההחלטה לצאת למלחמה לגופה – **האם הייתה זו ההחלטה הנכונה**. תהליך קבלת ההחלטות פחות חשוב. באשר לזמן שלקח עד שההחלטה התקבלה – לא תמיד יש את הלוקסוס להתלבט ימים, שבועות או חודשים, ולהקים וועדות ייעוץ וכו'. לעיתים אין הרבה ברירה וחייבים להחליט מיידית.

וועדת וינוגרד לא אמרה שההחלטה לצאת למלחמה הייתה שגויה (הם מתחמקים מאמירות חדות מדי), ואם ההחלטה הייתה נכונה – אז הביקורת על התהליך החפוז כביכול אינה רצינית או חשובה במיוחד.

לעצם העניין – האם ההחלטה לצאת למלחמה הייתה נכונה? תשובתי היא כן!

במועד קבלת ההחלטה, ב-12 ליולי בערב, היו כבר שמונה חיילים הרוגים, מספר פצועים, שני חטופים, וישובי קו עימות שהופצצו. לא ניתן לעבור על זה לסדר היום ולא להגיב. חיזבאללה השתולל בדרום לבנון ואיים עלינו איום ממשי ומוחשי ורציני, מאז בריחתנו האומללה בשנת 2000 . המשך ההבלגה שלנו היה מתפרש, בצדק, כחולשה שלנו והיה מזמין חטיפות נוספות. לא היינו יכולים להמשיך לחיות תחת האיום הממשי והתמידי של חיזבאללה. המשך ההבלגה היה חושף, בצורה ברורה וחדה, את חולשתנו, והיה מזמין פיגועים נוספים.

ניתן גם לאמור שיש פחות או יותר קונצנסוס שהיה הכרח לצאת למלחמה. כעת, בדיעבד יש מי שנזכרים שהם לא התלהבו מהרעיון (פרס). אבל בשעת מעשה, ב 12 ביולי, איני זוכר שמישהו הרים קולו נגד ההחלטה (חוץ מהשוליים שבשוליים, גורמים זניחים). בקבינט הייתה החלטה פה אחד – קולות מתנגדים לא הושמעו בזמן המלחמה. גם היום אין ה"חכמים" אומרים בפה מלא, ובצורה מנומקת, שההחלטה לצאת למלחמה הייתה שגויה. הם רק מדברים בצורה חמקנית וחלקלקה על "החלטה חפוזה". זה לא לעניין.

<u>על הפצצות חיל האוויר</u> (מאי 2007)

לא כתבתי הרבה על חיל האוויר כי אני לא יודע עליו די. ההנחה הייתה שחיל האוויר תפקד כללית בסדר, כרגיל. בכל זאת צריך לומר מספר מילים על האסטראטגיה של חיל האוויר בהפצצותיו. מהעדויות בוועדת וינוגרד עולה שהרמטכ"ל, דן חלוץ, רצה קודם כל לפגוע בתשתיות בלבנון (אני מנחש: תחנות כוח, מכלי דלק, נמלים, מפעלים). כלומר, מתקנים אזרחיים שאינם קשורים במלחמה. זו שיטה מקובלת (אך לא יעילה, כפי שההיסטוריה מוכיחה), לנסות לגרום לדמורליזציה של העורף, וכך לפגוע ברוח הלחימה של צבא האויב. הפצצת תשתיות גם נועדה ליצור הענשה והרתעה – להרתיע את האויב מלתקוף אותך מאוחר יותר. אבל לבנון היא מקרה מיוחד. יש שם אוסף של עדות ששונאות את החיזבאללה לא פחות מאתנו. הם חסרי אונים מולו ואינם מסוגלים לפרק את נשקו או לרסנו. ממשלת לבנון או צבאה אינם שולטים במדינה. לנוכח מצב זה, פגיעה במתנגדי החיזבאללה בלבנון (כלומר הפגיעה המוצעת בתשתיות) היא איוולת כבירה.

עושה רושם שעובדות פשוטות אלו אינן ידועות לדן חלוץ – והדבר מדאיג מאד. לבסוף, הדרג המדיני לא אישר פגיעה בתשתיות (מעבר להרס גשרים) מחשש לפגיעה באזרחים. כלומר, גם הדרג המדיני **אינו מבין** את המצב העדתי והפוליטי בלבנון. רק החשש מפגיעה באזרחים גרם להם לבטל את ההפצצות. בורות הדרג המדיני מדהימה.

משלא אישרו פגיעה בתשתיות, הפעיל חיל האוויר בלילה הראשון של הלחימה, תוכנית מוכנה מראש של פגיעה בטילים ארוכי הטווח של חיזבאללה. התוכנית בוצעה בהצלחה גדולה ומרבית הטילים חוסלו. מגיע לחיל האוויר ציון לשבח על התכנון והביצוע. פגיעות וקורבנות רבים נחסכו. נקודת אור בודדת במלחמה.

אבל, צא וחשוב: לו לא מנע הדרג המדיני את המתקפה על התשתיות, היו מטוסנו עסוקים בפגיעה בתשתיות בלבנון, ומפקירים את העורף לפגיעה של טילים גדולים (טילים ארוכי טווח הם טילים גדולים וכבדים – פגיעתם חמורה בהרבה מהקטיושות הקטנות קצרות הטווח). זה מראה שדן חלוץ לקה בחוסר הבנה מעמיק של סכנת הטילים הגדולים לעורף הישראלי. אפילו אם נניח שרוצים לפגוע בתשתיות, הרי ברור כשמש שהגנה על העורף שלנו חשובה פי אלף. תשתיות לבנון לא בורחות לשום מקום, אפשר היה לפגוע בהם גם **אחרי** חיסול הטילים. כלומר, יש כאן ליקוי חמור בכושר השיפוט של דן חלוץ. ממש מזעזע לחשוב שאיש כזה היה רמטכ"ל. גם העובדה שאין אחרים בסביבתו שיכולים לתקן את שגיאותיו – סגן הרמטכ"ל, אלופים, שר הביטחון, ראש הממשלה ויועציו – עובדה מדאיגה ביותר.

נדון עכשיו בלחימה נגד הקטיושות, או הטילים קצרי הטווח, שבסופו של דבר התברר שהם פגעו בנו הכי הרבה. הכישלון באי-חיסולן הוא הגדול והכואב ביותר במלחמה זו.

משימת חיסול הקטיושות היא אכן קשה. הן קטנות, אינן דורשות מתקן שיגור מיוחד, קל להסתיר אותן, קל להעמיס אותן על טנדר, לברוח ממקום למקום. קשה לגלותן ולפגוע בהן. ייתכן ובהחלט אי אפשר היה לחסל את כולן ולמנוע כל פגיעה של קטיושות בעורף שלנו. יחד עם זאת, נדמה לי שיכולנו לפגוע בהן יותר מכפי שפגענו – ואני מתכוון לפגיעה של חיל האוויר, ללא השתלטות קרקעית על השטח. השיטה שאני מציע היא פשוטה: להפציץ במהירות, ובצורה מאסיבית את הנקודות שמהן שיגרו קטיושות. היו בידנו אמצעים לזיהוי שיגור מיידי וודאי של נקודת השיגור, אחרי הירי. היה צריך להחזיק מטוסים בסיור באוויר, והם היו צריכים להפציץ במהירות, ובכמות פצצות רצינית (פצצות טיפשות וזולות), כל נקודה ממנה זוהה ירי קטיושות. אני מאמין שהדבר היה אפשרי והיה מקטין מאד את נפח ירי הקטיושות – הן על ידי פגיעה ביורים ובטילים שעדיין לא נורו מהאתר, והן על ידי יצירת הרתעה.

הדבר לא נעשה. הרושם הוא שדן חלוץ, יחד עם חיל האוויר, לא התכוננו מספיק, ולא ייחסו חשיבות מספקת ללחימה נגד הקטיושות, לא הקדישו די מאמץ למשימה, הן מאמץ מודיעיני (גילוי בטרם ירי ואחריו), והן מאמץ אווירי. היה כנראה מחסור באמצעי מודיעין לגילוי אתרי הירי – הטכנולוגיה הייתה זמינה, היכולת הטכנית קיימת, אבל צה"ל לא הצטייד במספיק אמצעים. חיל האוויר לא הרגיש מחויבות עמוקה לנושא. רק לקראת סוף המלחמה ירד להם (ולחלוץ) האסימון,

הם קלטו את הבעיה, אבל זה היה כבר מאוחר מידי. לכן, אין לנקות את חיל האוויר מכל אשמה ולהניח שהכול תקין אצל הכחולים!

באשר להפצצת הגשרים – כבר כתבתי – בזבוז של מאמץ (גיחות מטוסים), בזבוז תחמושת "חכמה" ויקרה, בזבוז מזמן – וללא שום תועלת.

מספר קטעים כלליים:

הקונספציה של עליונות השריון

עופר שלח (פרשן צבאי במעריב) כתב על "שבר הקונספציה של עליונות השריון". הוא לא המציא את זה מראשו... הוא כתב את הדעה הרווחת בצה"ל, שלמד אותה בהיותו קצין צנחנים (1978-1981).

אכן, אחרי מלחמת יום כיפור אי אפשר לומר שצה"ל לא הפיק לקחים... הלקח שהפיק: "שבירת הקונספציה של עליונות השריון" כלומר, השריון אינו כל-יכול... השריון פגיע... השריון זקוק לעזרה של חי"ר... צריך לחזור ולטפח את החי"ר. צריך איזון "נכון" בין חי"ר ושריון (כלומר יותר חי"ר וחרמ"ש).

למד ויישם – לפחות בכל הנוגע לרמטכ"לים – מאז יום כיפור אינם יותר אנשי שריון אלא אנשי חי"ר. שלושה רמטכ"לים הם בוגרי סיירת מטכ"ל (ומפקדיה לשעבר) ברק, מופז ויעלון. אחרים – מוטה גור ולפקין-שחק הם צנחנים... משה וחצי ורפול היו צנחנים אבל כאלה שעברו הסבה לשריון, כנ"ל דן שומרון – צנחן שהוסב לשריון, והיה להם ניסיון גם בשריון.

הצרה עם "הפקת לקחים" זו היא שהלקח **לא נכון**! לא נכון לחלוטין. אכן היו לשריון בעיות קשות ביום כיפור – אבל הלקח כאילו חי"ר יפתור, או יעזור לפתור בעיות אלה הוא טעות, אך לצערנו – זו הדעה הרווחת בצה"ל ששימשה נר לרגליו מאז.

קונספציית עליונות החי"ר שגיאה חמורה !

החי"ר אינו ולא יכול להיות מרכיב דומיננטי בכוח הלוחם של צה"ל. איננו מסוגלים להתחרות עם הערבים בהעמדת מאסות של חי"ר בשדה הקרב. החי"ר אין לו יתרון יחסי גבוה מול לוחם החי"ר הערבי – איננו יכולים או צריכים להלחם בערבים חייל מול חייל, חי"ר יהודי מול טרוריסטים מתאבדים. איננו יכולים להתחרות בהם בכושר ספיגת אבדות! אין לנו כושר כזה. חי"ר פירושו אבידות... ישראל אלרגית (בצדק) לאבידות.
חי"ר איטי, מסורבל, לא יעיל... חי"ר זו מלחמה Low-tech, חי"ר זו עבודה סיזיפית... צריך לרדת מהר מאד מהרעיון של טיפוח חי"ר. לא מתאים לנו...

החי"ר והאמריקאים

האמריקאים למדו לקח זה במלחמת קוריאה. הם למדו שאין להם יכולת להלחם מלחמה יבשתית מול מאסות החיילים הסיניים – כי אין להם אפשרות להעמיד את המאסות הדרושות מנגד. גם אנחנו איננו מסוגלים, ולעולם לא נהיה מסוגלים להתחרות בערבים במאסות של חיילים!

האמריקאים, אצלם כביכול יש אקדמיה צבאית מסודרת (ווסט פוינט) והם מתנהלים "לפי הספר" ולא לוקים בבורות אינטלקטואלית כמו קצינינו (ציטוט מד"ר מילשטיין), שכחו את הלקח מקוריאה עד וייטנאם – כ-10 שנים – והסתבכו בווייטנאם בעוד מלחמה יבשתית שלא יכלו להעמיד לטובתה את מאסות החיילים הדרושות, ולספוג את מאסות האבידות הנובעות מכך.

חי"ר מיוחד - קומנדו

כמובן מה שצה"ל טיפח זה לא חי"ר של הדיביזיות הגדולות של מלחמת העולם הראשונה... לא ולא! צה"ל חזר לשורשיו, וטיפח את חי"ר נוסח הפלמ"ח וקורס הקצינים בג'ערה, חי"ר "מיוחד" – קומנדו. קוראים לזה "סיירת מטכ"ל", שלד"ג, מגלן ועוד שמות יפים. ביסודו זה חזרה לפלמ"ח, מאיר הר-ציון ויחידה 101.

שלא יהיו ספקות – המסורת של הפלמ"ח, מאיר הר-ציון ויחידה 101 היא מסורת מפוארת, שראוי להתגאות בה ולחקות אותה. כוחות קומנדו בהחלט מועילים פה ושם... צריך קומנדו... בהחלט צריך קומנדו... אבל צבא לא בנוי על קומנדו ורק קומנדו. קומנדו זו תוספת נחוצה בשוליים, אבל לא עמוד השדרה של הצבא. קומנדו מדגדג את האויב אבל לא מכריע אותו. הקומנדו מסייע לכוח העיקרי אבל לא מחליף אותו. קומנדו זה הדובדבן, אבל צריך גם בשר, וגם אורז. הבשר והאורז זה חיל השריון – **ואין משהו אחר**! כמובן – עם קצת חרמ"ש וקצת הנדסה, וקצת ארטילריה... בתור כלי עזר לשריון.

לוחמה בטרור

בתחום זה **כן** יש לחי"ר תפקיד עיקרי. השריון לא יכול לרדוף ולחסל כל פתח או חמאס בשטחים. זה תפקיד שרק חי"ר יכול לעשות. והקומנדו (ימ"מ) מתאים לכך... כך שצה"ל נהג נכון כאשר טיפח חי"ר מיוחד לצרכים אלה... אבל הוא

כנראה שכח שיש צרכים אחרים גם כן... כנראה שחשבו ש"אין פתרון צבאי" ולא יהיו יותר מלחמות גדולות... והשלום קרוב...

בלבנון 2006 היה שימוש לא מועט בחי"ר... והחי"ר השיג את הצפוי: הרבה אבדות לנו, ומעט תועלת צבאית...

השריון מוכן למלחמה הקודמת.

כרגיל השריון התכונן היטב למלחמה הקודמת. לקחי ה"סאגר" נלמדו היטב. פעם שנייה לא יפתיעו אותנו (עם סאגרים)! נבנו טנקי מרכבה "המתקדמים בעולם" שהם גם הממוגנים ביותר בעולם, ועמידים בפני סאגר. יפה מאד! ואז הופתענו שנית, הפתעה אסטרטגית ממש: חיזבאללה הצטייד בטילי קורנט שיש להם ראש נפץ כפול, והם חודרים את שריונו המשוכלל של המרכבה.

זו לא הייתה הפתעה. המודיעין התריע. הקורנט היה ידוע. אבל התוצאה הייתה כמו תוצאה של הפתעה ("כאילו הפתעה" – הגשש): צה"ל לא היה מוכן למרות ההתרעות, ו-27 טנקים נדפקו על ידי קורנטים בלבנון 2006 (יש שאומרים שב 27 טנקים היו חדירות, הרבה יותר טנקים נפגעו פגיעות קלות יותר). כלומר: 27 נדפקו **בלא שהושג** הישג קרקעי רציני במלחמה – תארו לעצמכם שהיינו נלחמים ברצינות, וכן מנסים לכבוש ולטהר את דרום לבנון... כמה זה היה "עולה" לנו?

מערכת הגנה אקטיבית

יש פתרון לקורנט. יש שתי מערכות כאלה – אחת של רפא"ל ואחת של תע"ש. שתיהן מוכנות ומבצעיות, ובדוקות (מערכת כזו הוצגה לפני כשנה בתערוכת נשק בגני התערוכה – תערוכה מיועדת לנספחים צבאיים זרים, להם הוצעו המערכות). הן מורכבות מראדאר שמזהה טיל העומד לפגוע בטנק, ומשגרות לעברו טיל נגדי או חימוש אחר, המשמיד את הקורנט המתקרב לפני שהוא פוגע בטנק.

צה"ל לא הצטייד במערכת כזו. למה?

כי היא יקרה (אין ספק בכך... קראתי בעיתון: 300-400 אלף $ לטנק, אבל נראה לי מספר קצת מוגזם).
כי "אין חזית מזרחית כבר 27 שנים" (עופר שלח, המצטט קצינים בצה"ל) ולכן לא צריך...
כי "אין פתרון צבאי" (ליפקין-שחק)...
כי "חבל על הכסף", כי השלום בדרך...
כי אין כסף לצייד את כל 5,000 הטנקים שלנו...

בטוח שאין... אלא שלא צריך לצייד 5,000 טנקים (לא צריך בכלל 5,000 טנקים). אם היו מציידים 100 טנקים גם טוב. 200 טנקים – נהדר! כי בלבנון לא היה צורך ביותר, לבנון היא לא קורסק (בברה"מ) אין שם קרב של ש-ב-ש של 10,000 טנקים מכל צד. למעשה אין לחיזבאללה כלל טנקים (**הם לא אידיוטים** – טנק ללא חיל אוויר הוא מטרה נייחת). 100 או 200 טנקים עם מיגון אקטיבי היו עוזרים מאד בלבנון. ויותר חשוב למגן 100 טנקים במיגון אקטיבי מאשר לייצר X טנקים נוספים, חדשים, מדי שנה (אינני יודע כמה מייצרים, אבל מייצרים, ובהחלט יש לנו מספיק טנקים... אפשר היה להפסיק כבר מזמן לייצר עוד, וכל טנק חדש עולה כמה? מיליון $? מיליון וחצי?).

המיגון האקטיבי אינו מגן על הטנק מפני מטעני גחון. נכון – אבל הטנקים בלבנון נפגעו ברובם הגדול מטילים ולא מטעני גחון.